

Informativno pravni centar (IPC)

IPC je nevladina i neprofitna organizacija registrirana u lipnju 2002. godine.

IPC je nastao transformacijom Pravnog Centra američke humanitarne organizacije International Rescue Committee koji je započeo s radom u Slavonskom Brodu 1998. godine.

Vizija

Stvaranje pozitivnog okruženja za promicanje i zaštitu ljudskih i građanskih prava te društvene pravičnosti, u svrhu demokratizacije i razvoja civilnog društva.

Misija

IPC Slavonski Brod je organizacija civilnog društva utemeljena radi pružanja pravne pomoći socijalno ugroženim skupinama stanovništva pri ostvarivanju njihovih ljudskih i građanskih prava i za jačanje civilnog društva i aktivnog građanstva na području naše lokalne zajednice i šire regije.

Informativno pravni centar

Ante Starčevića 63

35 000 Slavonski Brod, Hrvatska

Tel : (385) 035 448 533,

Fax: (385) 035 449 715

E-mail: info@ipc.com.hr

www.ipc.com.hr

Pristup pravdi kroz besplatna sudska zastupanja

Nakon jedanaest godina, program „Pristup pravdi kroz besplatna sudska zastupanja“ je završen 2013. godine.

Tokom proteklih godina, IPC-ov glavni cilj je bio rješavanje brojnih tekućih sudskih i upravnih postupaka kako bi pomogli našim korisnicima prilikom njihove integracije u prijeratna prebivališta kroz rješavanje njihovih imovinskih odnosa, statusnih pitanja, zdravstvenog i mirovinskog osiguranja. Za cijelo vrijeme trajanja programa, IPC je nastojao podići razinu svijesti

domicilnog stanovništva o problemima s kojima se suočava povratnička populacija, i djelomično je uspio u tome.

Pravno osoblje IPC-a je uspostavilo vrlo dobru suradnju sa sudovima, raznim institucijama, međunarodnim i domaćim nevladinim organizacijama kako u Republici Hrvatskoj, tako i u Bosni i Hercegovini. Ova dobra suradnja je uvelike doprinijela u procesima rješavanja imovinskih i statusnih pitanja ratom pogođenih korisnika našeg ureda kojima je na taj način olakšan povratak njihovim domovima.

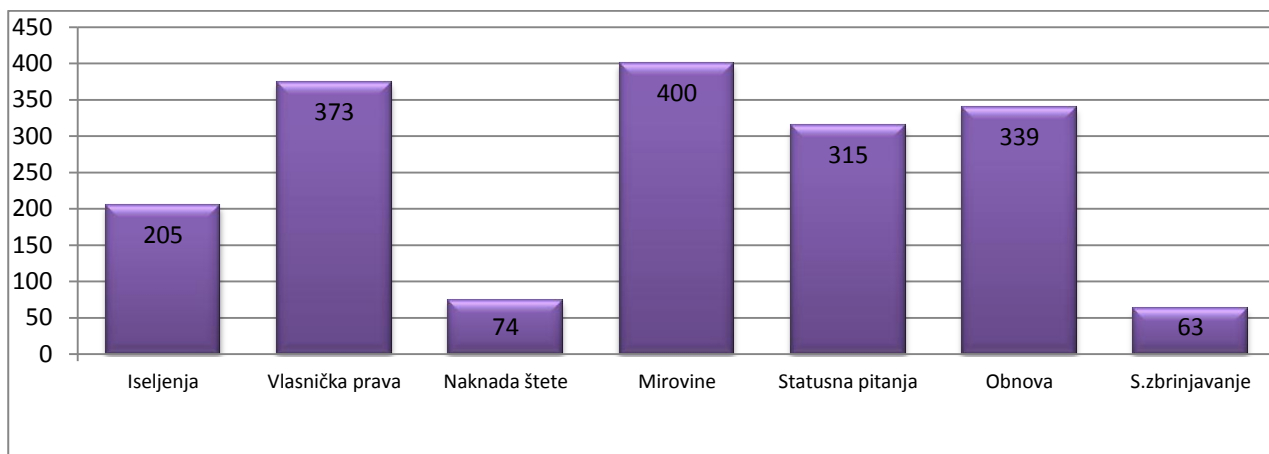
Odvjetnice IPC-a su pokrenule brojne sudske postupke koji su se odnosili na povrat privatne imovine korisnicima ureda koja im je bila nezakonito oduzeta, ili je bila zakonito oduzeta ali je u postupcima došlo do povrede postupovnih prava. Ti postupci su se odnosili na povrat privatne imovine, vlasnička prava, ukidanje ugovora o zamjeni nekretnina, povrat stanarskih prava, ostavinske i druge postupke kojima se našim korisnicima vraćao status legitimnih vlasnika.

Upravni postupci pokrenuti od strane IPC-ovog pravnog osoblja su se odnosili na obnovu uništene imovine, stambeno zbrinjavanje, statusna pitanja (državljanstvo, privremeni / stalni boravak, povratnički status) i isplatu dospjelih neisplaćenih mirovina.

Osoblje IPC-a je u potpunosti bilo posvećeno provedbi ovog programa i svojim radom i rezultatima smo dali značajan doprinos njegovoj uspješnoj provedbi, što je rezultiralo visokim brojem uspješno riješenih sudskih i upravnih postupaka.

U periodu od 2002 – 2013. godine, IPC-ovi korisnici su primili preko 24.000 pravnih savjeta, 1.335 sudskih i 1.437 upravnih postupaka u Hrvatskoj je riješeno, dok je 3.815 upravnih postupaka riješeno u Bosni i Hercegovini. Nadalje, odvjetnice IPC-a su obavile 1.795 sudskih zastupanja. Brojna sudska zastupanja su pozitivno utjecala na sudske praksu, naročito u postupcima koji se odnose na povrat privatne imovine i mirovinska prava naših korisnika.

Uspješno riješeni sudski i upravni postupci:

Projektne Aktivnosti

U 2013. godini riješeno je 5 sudskih i 94 upravnih postupaka.

Stambeno zbrinjavanje:

Samo dva postupka stambenog zbrinjavanja su riješena u 2013. godini.

Dinamika rješavanja postupaka stambenog zbrinjavanja je jako spora od samog početka Programa Stambenog Zbrinjavanja 2003. godine. Nakon pet dugih godina od donošenja Programa, prva četiri IPC-ova korisnika su tek 2008. godine potpisali ugovore za dodijeljene stanove. IPC-ovo pravno osoblje je dugi niz godina vršilo pritisak na nadležne institucije kako bi iznašli neophodna financijska sredstva i ubrzali rješavanje ovih postupaka jer su naši korisnici koji su ostali bez svojih stanova na početku Domovinskog rata čekali preko 20 godina rješavanje njihovih stambenih pitanja.

Od početka programa, preko 90% riješenih postupaka je pozitivno riješeno. Razlog za ovako visok postotak pozitivno riješenih predmeta leži u činjenici da su korisnici stambenog zbrinjavanja koji su boravili uglavnom u Srbiji ili Bosni i Hercegovini imali u Hrvatskoj profesionalne pravne zastupnike – IPC-ove odvjetnice, koje su u njihovo ime prikupljale neophodnu dokumentaciju i održavale izvrsne odnose sa službenicima u Regionalnim uredima.

Vlada Republike Hrvatske je 4. travnja 2013. godine donijela *Odluku o stambenom zbrinjavanju povratnika – bivših nositelja stanarskih prava izvan područja posebne državne skrbi* (Narodne novine, br.42/13). Odlukom je donesen novi rok za podnošenje zahtjeva za stambeno zbrinjavanje izvan područja posebne državne skrbi – od 18. travnja do 31. kolovoza 2013. godine.

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi je stupio na snagu 1. svibnja 2013. godine. Cilj Zakona je bio izdvajanje Uprave za statusna pitanja i stambeno zbrinjavanje iz Ministarstva regionalnog razvoja i osnivanje novog Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje kako bi se ubrzalo rješavanje preostalih predmeta stambenog zbrinjavanja i obnove. Međutim, osnivanje novog Ureda je nažalost dovelo do toga da je u značajnoj mjeri usporilo rješavanje preostalih predmeta budući je cijela druga polovica 2013. godine utrošena na

reorganizaciju i prebacivanja predmeta iz regionalnih ureda za područja posebne državne skrbi uredima državne uprave.

Obnova:

Kroz dugi niz godina IPC-ovo pravno osoblje nije bilo zadovoljno brzinom rješavanja postupaka obnove, posebno u žalbenim postupcima. Odvjetnice IPC-a su podnijele brojne tužbe „za šutnju administracije“ pred Upravnim sudom radi neefikasnog rada ureda za obnovu, što je konačno rezultiralo time da je Upravni sud naložio uredima za obnovu da ubrzaju procese donošenja odluka.

Zbog dužine trajanja postupaka obnove, preko 20% IPC-ovih korisnika koji su se prijavili za obnovu svojih kuća je nažalost umrlo prije završetka postupaka. Iako su članovi njihovih obitelji nastavili postupke, i oni su već iscrpljeni zbog dugotrajnosti upravnih postupaka, posebno što se radi o ljudima koji su također starije životne dobi. Ovo je glavni razlog zašto smatramo da postupci obnove predstavljaju najteži aspekt procesa reintegracije.

Pored problema dugotrajnosti postupaka, u slučajevima kada bi korisnicima IPC-a bila dodijeljena određena kategorija oštećenja njihovih domova, to je uglavnom značilo da bi im bilo dodijeljeno manje od onoga što je Zakon o obnovi nudio kao mogućnost.

U brojnim postupcima obnove, odvjetnice IPC-a su morale voditi sudske postupke kao prethodna pitanja kako bi se naši korisnici uopće mogli prijaviti za obnovu. Sudski postupci su se odnosili na rješavanje pitanja vlasništva, naknadu štete, podjelu privatne imovine i ostavinske postupke za naknadno pronađenu imovinu.

33 predmeta obnove su riješena tijekom izvještajnog razdoblja, od kojih 18 pozitivno. U 15 predmeta korisnici su odbijeni sa svojih zahtjevima jer nisu ispunjavali sve neophodne uvjete pobrojane u Zakonu, poput prijeratnog prebivališta na adresi srušenog objekta. Svima njima je savjetovano da se prijave za stambeno zbrinjavanje ukoliko ispunjavaju neophodne uvjete.

Povrat sredstava investiranih u obnovu:

2013. godina je završena sa 16 tekućih sudskih postupaka vezano za povrat sredstava investiranih u obnovu, uglavnom s pakračkog područja.

Radi se o sličnim postupcima: kuće nisu prodane, vlasnici kuća uredno plaćaju režije i održavaju svoja imanja, ali ne žive u njima uglavnom zbog starosti i financijske ovisnosti o drugim članovima obitelji koji žive u Srbiji.

Postupke je započelo Državno odvjetništvo RH ispred Ministarstva regionalnog razvoja i EU fondova, Uprave za obnovu, protiv korisnika obnove koji nisu postupili sukladno čl. 7. Ugovora o obnovi po kojem su se trebali useliti u obnovljene kuće u roku od 90 dana po završenoj obnovi.

Iznosi potraživani od strane Države su nekoliko puta veći od stvarne tržišne vrijednosti nekretnina, posebno stoga što se Pakrac nalazi u području od posebne državne skrbi u kojem je velika stopa nezaposlenosti i koje je manje razvijeno od ostatka Hrvatske. Budući da Država tuži samo manji broj ljudi koji se nisu vratili u svoje obnovljene kuće, ostaje nejasan kriterij po kojem se odlučuje koga će se tužiti a koga neće, što naše korisnike stavlja u neravnotežan položaj u odnosu na

korisnike iz drugih dijelova Hrvatske koji se nisu vratili u svoje obnovljene kuće i protiv kojih Država ne podnosi tužbe za povrat sredstava.

U 2013. godini odvjetnica IPC-a je podnijela šest revizija Vrhovnom sudu u ime korisnika iz Požeško-slavonske županije, dok se preostalih deset predmeta vodi pred Županijskim sudom u žalbenim postupcima.

IPC je mišljenja da će Vrhovni sud primijeniti zakon koji je povoljniji za IPC-ove korisnike u ovim predmetima (Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi iz svibnja 2013) sukladno načelu jednakosti svih pred zakonom.

U studenom 2013. godine Općinski sud u Zagrebu je donio **prvu pozitivnu** presudu u predmetu IPC-ove korisnice A.M. iz Pakraca. Sud je našao da je tužba koja je podnesena od strane Državnog odvjetništva u Zagrebu neutemeljena.

Tužitelj – DORH je tvrdio da se tužena A.M. nikada nije uselila u obnovljenu kuću i da je štoviše pokušala prodati kuću nakon završene obnove. Odvjetnica IPC-a je podnijela brojne materijalne dokaze i izjave svjedoka koji su tvrdili suprotno, i Sud je u cijelosti prihvatio njenu obranu.

Nadalje, Sud je uzeo u obzir i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi i činjenicu da je iz članka 14. brisan stavak 4. koji je glasio da svaki korisnik obnove koji ostvari svoje pravo na obnovu je dužan useliti se u obnovljenu kuću u roku od 90 dana od dana dostave završnog izvješća nadzornog inženjera upravnom tijelu.

DORH se žalio na ovu prvostupanjsku odluku te je odvjetnica IPC-a podnijela svoj odgovor na žalbu krajem prosinca 2013.

Predmet se sada nalazi pred Županijskim sudom u Zagrebu koji će donijeti konačnu odluku. Očekujemo da će se na presudu Županijskog suda čekati još naredne dvije godine s obzirom na dinamiku rješavanja predmeta pred tim sudom.

Statusna prava:

Tokom 2013. godine, riješeno je 26 postupaka **privremenog / stalnog boravka**, od kojih su 22 postupka pozitivno riješena dok su u 4 postupka izdana negativna rješenja (u 3 slučaja stranke nisu udovoljile neophodnim uvjetima za odobravanje privremenog boravka iz humanitarnih razloga, dok je u jednom slučaju stranka podnijela zahtjev za stalni boravak nakon što je dobila stan kroz program stambenog zbrinjavanja ali nije boravila u Hrvatskoj duže od 90 dana).

Također, u izvještajnom razdoblju dva korisnika su primljena u **hrvatsko državljanstvo**.

Utjecaj programa na širu zajednicu

IPC je kroz provedbu ovog programa pružio veliku podršku svim ljudima koji su kontaktirali naš ured i koji su trebali ostvariti svoja osnovna prava. Podrška je bila pružena u vidu besplatnih pravnih savjeta, sudskih i upravnih zastupanja, kao i kroz lobiranje sa sličnim organizacijama za zaštitu prava korisnicima ureda. Program poput ovoga, u suradnji s drugim partnerima iz Hrvatske koji su se bavili sličnom problematikom, je predstavljao jedini način za rješavanje brojnih problema povratničke populacije.

IPC je aktivno sudjelovao u svim aktivnostima koje su organizirale međunarodne organizacije (UNHCR, OESS) i koje su bile blisko povezane s našim projektnim aktivnostima i ciljanom

populacijom. Lobirali smo za primjenu međunarodnih standarda u postupcima prisilnog iseljenja i prava na dom. Štoviše, IPC je redovito prezentirao identificirane probleme na brojnim sastancima i okruglim stolovima na temu socijalne inkluzije povratničke populacije.

Specifičan utjecaj programa je najvidljiviji u zakonodavnom okviru, donošenju novih zakona i promjeni već postojećih zakona, posebno u posljednje tri godine. Većina tih zakona i propisa se odnose na pitanja stambenog zbrinjavanja, naknade štete nastale uslijed terorističkog akta, obnove i statusnih pitanja.

U mnogim aspektima, UNHCR je predstavljao veliki izvor potpore IPC-u od naših početaka i pokazao se kao odgovoran partner u brojnim kriznim situacijama koje su iziskivale hitnu reakciju kako bi se zaštitila osnovna ljudska prava naših korisnika.

Pored UNHCR-a, donatori programa su bili: OESS, Open Society Institute, Veleposlanstvo Kraljevine Norveške, Veleposlanstvo Finske, Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske i Britansko Veleposlanstvo.

Statusna prava romske populacije

IPC je u 2013. godini provodio projekt „**Besplatna pravna pomoć Romskoj populaciji u reguliranju statusnih prava u Republici Hrvatskoj**“ kojeg već treću godinu zaredom financira UNHCR.

Osnovni cilj projekta je: *Pomoć Romskoj populaciji u održivoj integraciji u njihove lokalne zajednice kroz promociju i zaštitu ljudskih prava omogućujući im besplatan pristup pravu u predmetima koji se odnose na statusna pitanja što će konačno rezultirati smanjenjem broja osoba bez državljanstva.*

U sklopu Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine, kao i odgovarajućeg Akcijskog plana za period 2013. – 2015., predviđene su brojne mjere u cilju poboljšanja socio-ekonomskog položaja Roma, koje uključuju statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava; obrazovanje; zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život; zdravstvenu zaštitu; socijalnu skrb; prostorno uređenje i stanovanje. U poglavlju koje se odnosi na statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava predviđeno je formiranje mobilnih timova koji bi pružali pomoć romskoj populaciji u smislu pojašnjenja zakonskih pretpostavki za reguliranje njihovog statusa u Republici Hrvatskoj. Mobilne timove bi činili predstavnici nadležnih ministarstava, ureda državne uprave u županijama, centara za socijalnu skrb, romskih nevladinih udruga i predstavnici Roma.

IPC će nastaviti provoditi svoje projektne aktivnosti koje podrazumijevaju dva mobilna tima koji pokrivaju područje pet hrvatskih županija: Brodsko-posavske, Osječko-baranjske, Vukovarsko-srijemske, Sisačko-moslavačke i Zagrebačke, u prijelaznom razdoblju dok mobilni timovi predviđeni Strategijom ne postanu operativni na teritoriju cijele države. U mobilnim timovima IPC-a se nalaze pravni savjetnici i predstavnici Roma koji na terenu identificiraju pojedinačne slučajeve i pružaju besplatnu pravnu pomoć u statusnim pitanjima.

Pravna regulativa

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o strancima (koji je stupio na snagu 27.6.2013. godine) predviđeno je da svi stranci koji su u braku s hrvatskim državljanima imaju bolje uvjete za reguliranje njihovog statusa. U postupcima za odobrenje privremenog ili stalnog boravka više im nije neophodan fiksni iznos kao dokaz o uzdržavanju, ali moraju imati određeni socijalni minimum za svakodnevni život. Također, stranci koji ispunjavaju sve ostale uvjete za stalni boravak (neprekidan privremeni boravak u razdoblju od 5 godina, minimum sredstava za uzdržavanje,

zdravstveno osiguranje i važeća putovnica), a u braku su s hrvatskim državljaninom, više ne moraju prolaziti provjere poznavanja hrvatskog jezika i latiničnog pisma. Ova izmjena je pomogla nekoliko IPC-ovih korisnika koji su u drugoj polovici 2013. godine zatražili stalni boravak u RH.

Zakonom je nadalje predviđeno da svi stranci koji su u braku ili u vanbračnoj zajednici s hrvatskim državljaninom mogu dobiti boravišnu iskaznicu na rok od 5 godina. Ova novina u velikoj mjeri olakšava postupak za stranke IPC-a budući da više ne moraju produžavati boravak svake godine niti se moraju brinuti o tome hoće li zaboraviti podnijeti zahtjev za produžetak boravka na vrijeme (što se prije znalo događati našim korisnicima).

Policijske uprave mogu samostalno odlučivati o postupcima odobravanja privremenog / stalnog boravka za strance koji se nalaze na njihovom teritoriju. Ova novina uključuje i slučajeve koji se odnose na spajanje s članom EU u kojima se plaća samo boravišna iskaznica u iznosu od 240 HRK. Međutim, u slučajevima kada se stranci prijavljuju za privremeni boravak iz humanitarnih razloga, tada odluku donosi Ministarstvo unutarnjih poslova. Ukoliko Ministarstvo donese pozitivnu odluku tada stranke moraju platiti 500 HRK rješenje o privremenom boravku i 240 HRK boravišnu iskaznicu koja se izdaje s jednogodišnjim rokom valjanosti.

Sukladno članku 6. Zakona, stranac koji ima reguliran boravak u Republici Hrvatskoj ali nije u mogućnosti pribaviti nacionalnu putovnicu svoje države, može dobiti posebnu putnu ispravu. Kada smo kontaktirali pojedine Policijske uprave da nam pobliže objasne ovu zakonsku regulativu, nismo dobili konkretne odgovore.

Nadalje, stranac koji je rođen u Hrvatskoj i koji ovdje živi bez reguliranog statusa, je sada u mogućnosti otpočeti postupak za stalni boravak bez prethodno odobrenog privremenog boravka.

Jedna novina iz Zakona se tiče djece koja su rođena u Hrvatskoj i koja mogu dobiti stalni boravak ukoliko im je jedan od roditelja na stalnom boravku. Sukladno članku 94. stavku 3., stalni boravak će se odobriti djetetu koje živi u Hrvatskoj i čiji roditelji ili jedan od njih ima odobren stalni boravak, a drugi roditelj je s tim suglasan.

Rok za produženje privremenog boravka je 60 dana, dok je po starom Zakonu taj rok iznosio 30 dana.

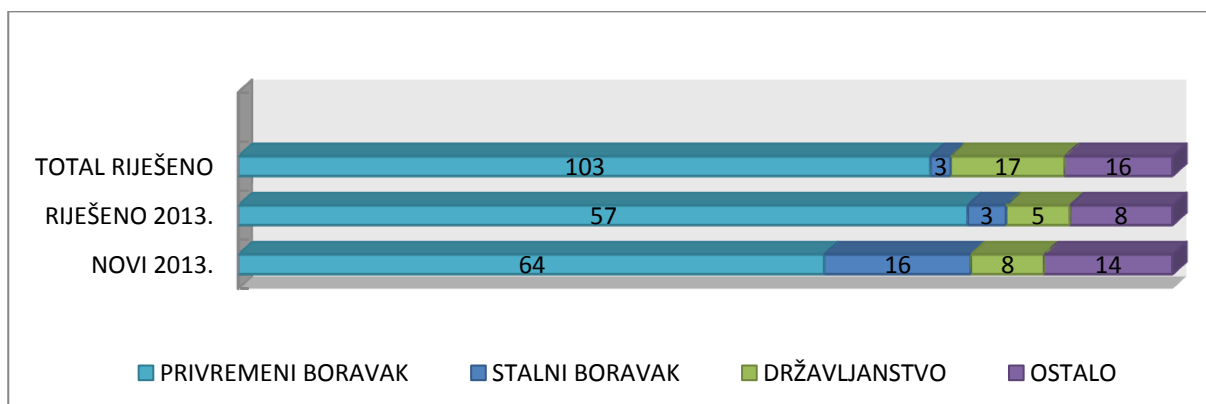
Članak 96. stavak 1. Zakona glasi da će se stalni boravak odobriti strancu koji ima valjanu stranu putnu ispravu.

Ta odredba u praksi predstavlja problem za naše korisnike koji su rodom iz Srbije, Makedonije ili s Kosova i kojima je privremeni boravak odobren u 2013. godini jer će morati pribaviti valjane putne isprave do sljedećeg produžetka privremenog boravka u 2014. godini. Kako bi pribavili važeće putne isprave svojih matičnih zemalja, stranke bi morale osobno otići u države svog porijekla, prijaviti boravište u njima prije podnošenja zahtjeva za izdavanje putnih isprava i čekati duži vremenski period dok im se ne izdaju traženi dokumenti. Ova procedura predstavlja nepremostivu prepreku našim korisnicima koji nemaju financijskih mogućnosti za putovanje, duži boravak u zemljama njihovog podrijetla i pristojbe za ishođenje dokumenata.

Nažalost, Veleposlanstva tih zemalja u Republici Hrvatskoj ne mogu izdavati nove biometrijske putovnice jer nemaju adekvatnu tehničku opremu.

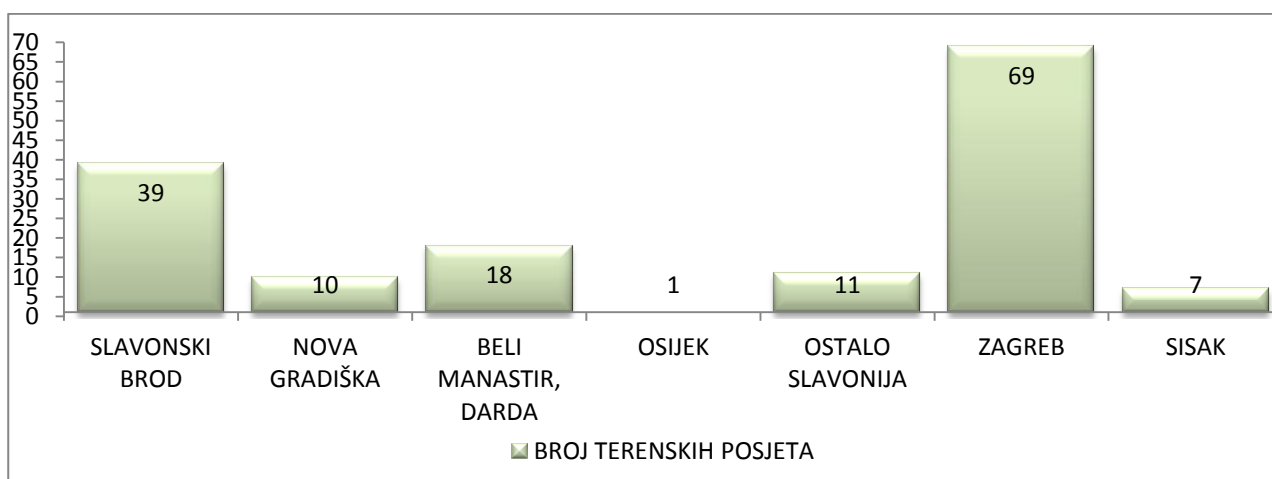
Projektne aktivnosti

U periodu od siječnja do prosinca 2013. godine, mobilni timovi IPC-a su obavili 155 terenskih posjeta romskim naseljima, pribavili 231 dokument i pružili 1.028 individualnih pravnih savjeta. 102 nova upravna postupka su započeta, dok je 73 upravnih postupaka pozitivno riješeno.

Za vrijeme terenskih posjeta, korisnici su ne samo informirani o načinima rješavanja njihovih statusnih pitanja, nego je profesionalno pravno osoblje IPC-a aktivno započinjalo upravne postupke u njihovo ime. Također, IPC je pružao pravnu pomoć u vidu pribavljanja dokumenata iz regije i pisanja zahtjeva za otpis duga za zdravstveno osiguranje prema Poreznoj upravi.

Detektirali smo 17 osoba bez državljanstva u 2013. godini na području pet županija koje su pokrivene ovim projektom. Četiri osobe bez državljanstva koje smo detektirali 2012. godine su u 2013. godini dobili hrvatsko državljanstvo, dok je osam osoba dobilo privremeni boravak iz humanitarnih razloga i konačno su postale „pravno vidljive“. Za devet osoba nismo započeli postupke za odobrenje boravka jer ne posjeduju apsolutno nikakve dokumente i pored toga, boje se bilo što započinjati kako ne bi bili deportirani iz Hrvatske.

Zahvaljujući našoj dobroj suradnji s članicom WeBLANA, udrugom Praxis iz Srbije, uspješno smo riješili tri predmeta osoba bez državljanstva koje žive u Srbiji. IPC je u njihovo ime započeo postupke naknadnog upisa u matične knjige, te su uz pomoć i suradnju sa službenicima iz nadležnih Matičnih ureda te osobe konačno dobile hrvatsko državljanstvo. Nadalje, IPC je započeo

postupke naknadnih upisa za dvije osobe koje su rođene u Hrvatskoj i cijeli život žive ovdje, ali bez reguliranog statusa. Zahvaljujući našoj suradnji s drugom članicom WeBLANA, udrugom Vaša prava iz Bosne i Hercegovine, izvršen je upis tih osoba u matične knjige rođenih i državljana u BiH te su oba korisnika dobili bosansko-hercegovačko državljanstvo. Sada im preostaje regulirati njihov status u Hrvatskoj sukladno odredbama Zakona o strancima.

Identifikacija osoba bez državljanstva je prioritet IPC-ovih mobilnih timova, iako je sam proces identifikacije te populacije vrlo težak i utvrđivanje stvarnog stanja na terenu predstavlja konstantan izazov. Neposjedovanje osobnih dokumenata stavlja te osobe u pravni limbo i onemogućava im pristup temeljnim građanskim, političkim, ekonomskim, kulturnim i socijalnim pravima. Osobe bez identifikacijskih isprava su pravno nevidljive i prema tome podložne diskriminaciji i trgovinji ljudima.

U izvještajnom periodu IPC je kreirao i distribuirao 1,000 brošura o pružanju besplatne pravne pomoći romskoj populaciji. Brošure su pisane, pored hrvatskog jezika, i na Romana Chip i Bajaškom jeziku, uz velikodušnu pomoć predstavnika romskih Vijeća nacionalnih manjina iz zagrebačke i međimurske županije. Brošure su podijeljene romskim predstavnicima na područjima pet županija koje su pokrivena ovim projektom.

Krajem godine IPC je podijelio humanitarne pakete s hranom i higijenskim potrepštinama našim najpotrebitijim korisnicima koji imaju 4 ili više djece. 24 paketa je podijeljeno obiteljima u Dardi, Belom Manastiru, Slavonskom Brodu, Okučanima, Starom Petrovom Selu i Zagrebu.

Naša suradnja s Policijskim upravama i Matičnim uredima je bila odlična za cijelo vrijeme trajanja projekta.

Utjecaj projekta na širu zajednicu

- Romska populacija ima lakši pristup ishodovanju osobnih dokumenata i besplatnoj pravnoj pomoći na području pet županija na kojima se projekt provodi;
- Smanjen je broj osoba bez državljanstva i osoba kojima prijete gubitak državljanstva;
- Podignuta je svijest romske populacije i lokalnih vlasti o važnosti reguliranja statusnih prava i o teškoćama s kojima se pri tome pripadnici romske zajednice suočavaju;
- Mreža pružatelja pravne pomoći na Zapadnom Balkanu (WeBLAN) je dodatno osnažena kroz IPC-ovo aktivno sudjelovanje u Mreži i kroz pružanje pravne pomoći romskoj populaciji putem međugranične suradnje.

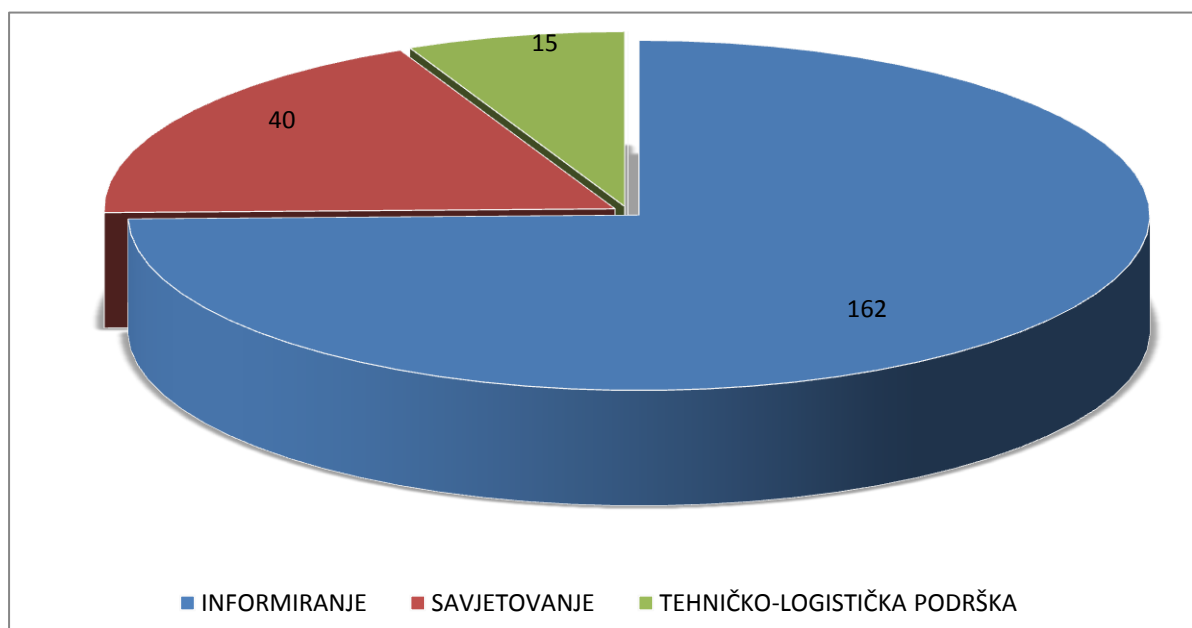
Od 1. siječnja 2013. godine IPC sudjeluje u programu ŠALTER, jednom od Regionalnih programa za razvoj civilnog društva i lokalnih zajednica u Hrvatskoj u periodu od 2013 – 2016. kojeg financira Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva.

Nositelj programa Šalter je Volonterski centar iz Osijeka kao Regionalni centar

potpore, a provodi ga u partnerstvu s tri suradne organizacije: PRONI Centar za socijalno podučavanje (Vukovar), Informativno pravni centar (Slavonski Brod) i Udruga mladih OPPIDUM (Pleternica).

Neki od ostvarenih ciljeva programa su: definirani ključni problemi i potrebe u lokalnoj zajednici; osigurana je sveobuhvatna i kontinuirana potpora razvoju civilnog društva kroz pružanje usluga savjetovanja, informiranja i tehničke podrške; promocija vrijednosti civilnog društva, volonterstva i aktivnog građanstva.

Tijekom provedbe programa u 2013. godini, IPC je pružio 162 usluge informiranja o javnim natječajima – pozivima za prijavu projekata udruga i o radionicama i edukacijama u organizaciji programa Šalter ili od strane drugih organizacija; obavljeno je 40 savjetovanja udruga i aktivnih građana o raznim temama, poput pisanja prijedloga projekata i postupku osnivanja novih udruga; administrativnom i finansijskom poslovanju udruga; poticajima o zapošljavanju preko HZZ-a; i na kraju, IPC je pružio tehničko-logističku podršku na način da je 7 udruga 15 puta tijekom godine koristilo prostor IPC-a, kompjuter, Internet, aparat za fotokopiranje.

k3377980 www.fotosearch.com

“*Besplatna pravna pomoć socijalno ugroženim kategorijama stanovništva Brodsko-posavske županije*”

IPC provodi navedeni projekt od 2009. godine. Tijekom prvih nekoliko godina implementacije, projekt su financirali Veleposlanstvo Kraljevine Norveške, Finsko Veleposlanstvo i Veleposlanstvo Kraljevine Nizozemske.

Nakon stupanja na snagu *Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći* u veljači 2009. godine, sredstva stranih donatora su se sve više smanjivala, da bi u konačnici u potpunosti prestali financirati pružanje besplatne pravne pomoći 2012. godine smatrajući kako bi navedeni Zakon trebao pokrivati ovakvu vrstu aktivnosti. Donošenje *Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći* je viđen kao važan korak naprijed u procesu stvaranja povjerenja u hrvatski pravni sustav.

Stvarnost je, nažalost, bila u potpunosti drugačija. Procedura odobravanja besplatne pravne pomoći je bila iznimno komplicirana, dok je broj ljudi obuhvaćenih ovom vrstom pomoći bio izrazito nizak. Kao rezultat toga, najosjetljivijim dijelovima hrvatskog stanovništva pristup pravnoj pomoći je najvećim dijelom bio uskraćen. Manje od 1% IPC-ovih stranaka je uspjelo dobiti uputnice / rješenja o besplatnoj pravnoj pomoći koja su izdavali uredi državne uprave. Iz tog razloga, protekle dvije godine IPC je nastavio s pružanjem pravne pomoći volonterski i izvan sistema.

Novi *Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći* je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine i on predstavlja svojevrsni pomak u odnosu na prethodni zakon. Članak 36. Zakona predviđa projektno financiranje ovlaštenih pružatelja besplatne pravne pomoći, uključujući i materijalne troškove, što je pomak u odnosu na prethodni zakon. Međutim, problem s kojim se i dalje suočavamo je nedostatak sredstava u državnom proračunu za financiranje ovakvog tipa aktivnosti. Hrvatske vlasti moraju konačno shvatiti da je djelotvoran sustav državnog poticanja besplatne pravne pomoći jedan od osnovnih uvjeta za vladavinu prava u određenoj državi.

Osnovni cilj projekta je zaštita ljudskih i građanskih prava socijalno ugroženog i marginaliziranog stanovništva naše lokalne zajednice kojemu je osigurana besplatna pravna zaštita.

118 stranaka je primilo besplatni pravni savjet i 16 upravnih postupaka je realizirano tijekom 2013. godine.

SAVJETOVALIŠTE ZA GRAĐANE

Zahvaljujući dugogodišnjem iskustvu, IPC je prepoznao potrebu osnivanja savjetovališta za građane u našoj lokalnoj zajednici, budući da ljudi u modernim i složenim društvima trebaju dobro informirane i nepristrane savjete o osobnim i društvenim temama, kao i pristup točnim informacijama, ako žele u potpunosti ostvarivati svoja građanska prava. Projekt smo započeli provoditi u rujnu 2013. godine na volonterskoj bazi i trenutno smo u procesu traženja donatora kako bismo pojačali naše aktivnosti.

Ovim projektom IPC se nastoji aktivno uključiti u rješavanje problema naše lokalne zajednice i motivirati građana da postanu još aktivniji u svojim lokalnim zajednicama.

Naši ciljani korisnici su svi stanovnici našeg grada, županije i regije, bez obzira na njihove socijalne, političke, etničke, jezične ili druge razlike, a posebno oni koji su najugroženiji među njima zbog malih primanja, odnosno oni koji se nalaze u ranjivoj skupini zbog invaliditeta, socijalne isključenosti, ili nekih drugih razloga.

U periodu rujan – prosinac 2013. godine, IPC je obavio 58 savjetovanja, najčešće u područjima vlasničkih odnosa, rastave braka, radnom pravu i ovrhama.

Sudjelovanje IPC-a u međunarodnim mrežama:

Mreža pružatelja pravne pomoći na Zapadnom Balkanu

Mreža pružatelja pravne pomoći na Zapadnom Balkanu (WeBLAN – Western Balkan Legal Aid Network) formirana je 13. ožujka 2012. godine u Sarajevu s potpisanim Memorandum o razumijevanju između nevladinih organizacija; „Udruženje Vaša prava“ iz Bosne i Hercegovine, „Praxis“ iz Srbije, „Program građanskih prava“ iz Kosova, „Pravni Centar“ iz Crne Gore, „Udruženje makedonskih mladih pravnika“ iz Makedonije i „Informativno pravni centar“.

WeBLAN funkcionira kao nezavisna mreža organizacija civilnog društva posvećena zaštiti, promociji i unapređenju ljudskih prava i socijalne inkluzije, prevenciji i smanjenju pojave apatridije na Zapadnom Balkanu i borbi protiv diskriminacije.

Suradnja ovih organizacija datira još od 2008. godine kada su, kao izvršni partneri Visokog Komesarijata Ujedinjenih Naroda za izbjeglice, otpočele provođenje regionalnog projekta usmjerenog na unapređenje socijalne inkluzije marginaliziranih zajednica na teritoriju Zapadnog Balkana.

Europska mreža za osobe bez državljanstva

Osnovana 2012, The European Network on Statelessness (ENS) je otvorena i rastuća mreža nevladinih organizacija, akademskih inicijativa i individualnih stručnjaka posvećenih radu s ciljem smanjenja bezdržavljanstva (apatridije) u Europi. IPC se pridružio ENS-i 2012. godine kao pridružni član.

Kroz svoje aktivnosti, ENS-a ima za cilj zaštitu ljudskih prava osoba bez državljanstva. Njihov rad je usmjeren na tri prioritetna područja: Prekidanje ciklusa lišavanja slobode i neimaštine apatrida, unaprjeđenje postupka identifikacije i zaštite osoba bez državljanstva te sprečavanje apatridije i diskriminatornih nacionalnih zakona.

U partnerstvu s drugim organizacijama i institucijama, ENS-a potiče međunarodne i regionalne organizacije poput Europske Unije, Vijeća Europe i UNHCR-a na rješavanje statusa apatrida u okviru njihovih ovlasti, poziva zemlje u regiji na usvajanje politike za sprečavanje i smanjenje broja osoba bez državljanstva, i na pružanje zaštite osobama bez državljanstva. Također poduzima istraživanja o zakonima i praksi o borbi protiv apatridije u pojedinim zemljama te osnažuje civilno društvo za borbu protiv apatridije.

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ 2013.

PRIHODI

1. Prihodi od međunarodnih donacija	855.880,00
2. Prihodi od Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva	73.625,00
3. Prihodi od kamata	264,00
4. Ostali prihodi (državni poticaji za zapošljavanje)	11.804,00
UKUPNO PRIHODI:	941.573,00

RASHODI

1. Izdaci za zaposlene (plaće za redovan rad uključujući poreze, doprinose i druge naknade)	432.460,00
2. Rashodi za intelektualne i druge usluge	295.953,00
3. Telefon, pošta	18.828,00
4. Usluge tekućeg i investicijskog održavanja	29.997,00
5. Komunalne usluge	3.160,00
6. Zakupnina	27.000,00
7. Troškovi reprezentacije	3.815,00
8. Izdaci za službena putovanja	21.009,00
9. Premije osiguranja	4.544,00
10. Rashodi za energiju	35.322,00
11. Rashodi za uredski material	17.536,00
12. Računalne usluge	20.400,00
13. Bankarske usluge i usluge platnog prometa	5.700,00
14. Ostali rashodi	63.295,00
UKUPNO RASHODI:	979.019,00

U 2013. godinu smo prenijeli iznos od 52.953,00 HRK akumuliran tijekom prethodnog razdoblja te smo od tog iznosa upotrijebili 37.446,00 HRK za višak rashoda nad prihodima u tekućoj godini.